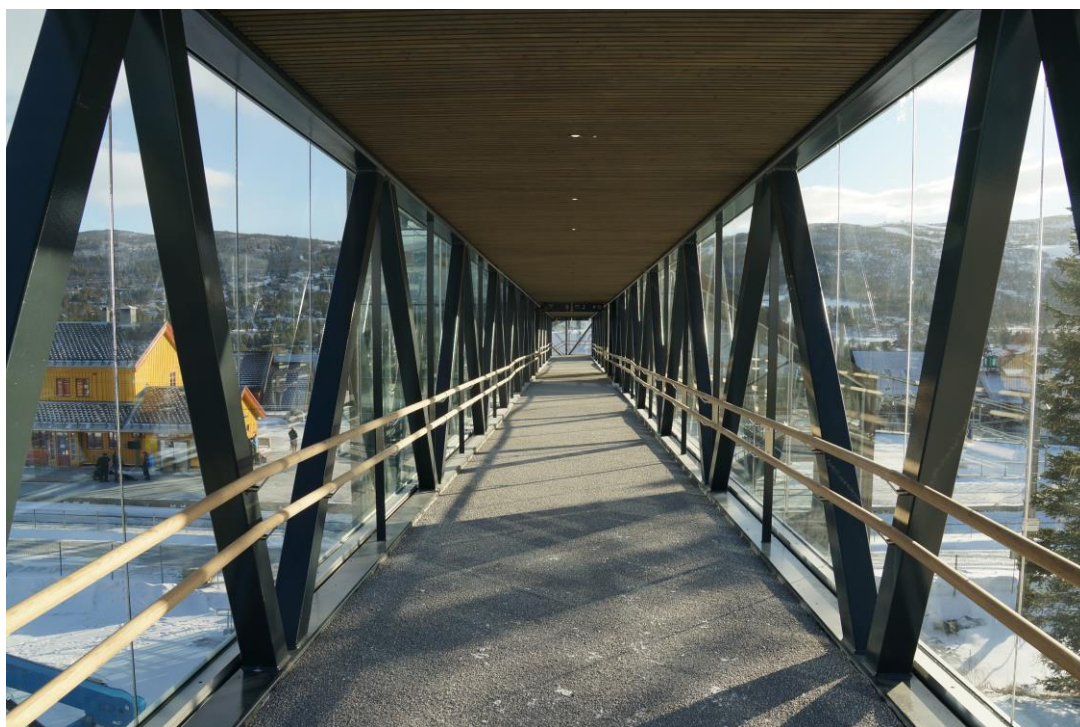

Tertialrapport nr.2/2023

HOL
KOMMUNE

Geilo stasjon gangbru. Foto: Hol kommune

Vedtatt i kommunestyresak 95/23

1. Status pr. 2. tertial for fraværs – og økonomiindikatorerne

Forklaring til indikatorerne (Visma BI):

- 1) Status med avviksmelding
- 2) Forventet prognose for resten av året
- 3) Tiltak som iverksettes for å nå målet innen utgangen av året

Sykefravær: 8,5 % hittil i år

- 1) Sykefraværet i kommunen er 8,5 % pr. 2. tertial. Av dette er 7 % legemeldt fravær med varighet over 60 dager, 1,2% er egenmeldinger og 0,3 % er hjemme med syke barn. Kultur – og oppvekstetaten har 9,3 % fravær, helse – og omsorgsetaten har 9,8 % sykefravær og teknisk etat har 5,5 %.
- 2) Nærværet er 2 % bedre enn på samme tid i 2022. Det forventes at årets fravær blir lavere enn fjorårets, fordi det er mindre fravær forbundet med korona og det gjøres flere nærværstiltak i sektorene.
- 3) Det er startet et arbeid i helse og omsorgsadministrasjonen for å etablere et tettere samarbeid med NAV, bedriftshelsetjenesten og personalavdelingen i både sykefraværsoppfølging og i det forebyggende arbeidet jmf sykefraværet.

Driftsutgifter: 65 %

- 1) Driftsutgiftene er innenfor budsjett pr. 2. tertial. Det er avvik i sentraladministrasjonen på grunn av bokførte skatteutgifter for kraftomsetning. Kultur – og oppvekstetaten er innenfor budsjettrammen for utgifter, og det gjelder også helse og omsorgssektoren. Teknisk sektor har noe merforbruk i eiendomsavdelingen på grunn av behov for umiddelbar reparasjon.
- 2) Lønnsforbruket er innenfor budsjett pr. 2. tertial, og i det justerte budsjettet er det tatt høyde for lønnsoppgjøret som har vært sentralt. Det er større kostnader for kjøp av varer og tjenester i helsesektoren og teknisk sektor enn forutsatt, som skyldes prisvekst på innsatsfaktorer.
- 3) 2023-budsjettet ble justert i kommunestyresak 62/23 i august, som tar høyde for det som var større endringer på inntekts – og utgiftssiden etter det opprinnelige budsjettet ble vedtatt i 2022.

Driftsinntekter eks. skatt og rammetilskudd: 71 %

- 1) Driftsinntektene er over det budsjetterte budsjettet pr. 2. tertial fordi det er bokført hele års gebyrinntekter for VAR-tjenestene. Kraftomsetningen er bokført med 83,2 mill. kr og er 2 mill kr under i forhold til periodisert budsjett. Gebyrinntektene for tekniske tjenester er 2 mill. kr under budsjett, delvis fordi fakturaer kan deles over flere terminer.
- 2) Det forventes at de ordinære skatteinntekter og statlige tilskudd overholder budsjettmål. Det er knyttet noe spenning til kraftomsetningen fordi strømprisene er lavere enn forutsatt.
- 3) Kraftomsetningen er i rute pr. 2. tertial, men det knyttes spenning til inntektene for resten av året som er mindre prissikret. Det vil fremmes en politisk sak om sikringsstrategi og strømpriser for egne innbyggere og næringsliv, og dette kan påvirke budsjettnivået de neste årene på denne inntektsposten.

Økonomiske rammebetingelser og status

Status for regnskapet

Pr. 2. tertial (31. august) viser regnskapet et netto resultat på 230,4 mill. kr for alle etater. Det periodiserte budsjettet er 232 mill. kr, slik at netto forbruk er innenfor budsjettet. I forhold til hele årets budsjett utgjør netto driftsforbruk pr. 2. tertial 63 % av totalrammen.

Driftsutgiftene er som budsjettet pr. 2. tertial, men det er avvik som blir nærmere omtalt under sektorene. Driftsinntektene er hovedsakelig i rute, men noen poster har avvik som blir omtalt.

Tabellen under viser regnskapet pr. 2. tertial i forhold til årets budsjett med vedtatte endringer.

Driftsinntekter	Regnskap pr. 2. tertial	Reg. årsbudsjett	Andel
1 Rammetilskudd	72 259 012	93 000 000	78 %
2 Inntekts- og formuesskatt	163 057 474	232 000 000	70 %
3 Eiendomsskatt	69 076 495	66 000 000	105 %
4 Andre skatteinntekter	-	18 000 000	0 %
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	12 755 222	8 330 000	153 %
6 Overføringer og tilskudd fra andre	42 208 517	89 142 200	47 %
7 Brukerbetalinger	12 680 374	19 104 000	66 %
8 Salgs- og leieinntekter	170 875 418	221 294 000	77 %
9 Sum driftsinntekter	542 912 512	746 870 200	73 %
Driftsutgifter	Regnskap pr. 2. tertial	Reg. årsbudsjett	Andel
10 Lønnsutgifter	213 567 350	347 410 200	61 %
11 Sosiale utgifter	60 342 912	69 868 955	86 %
12 Kjøp av varer og tjenester	146 789 891	212 972 245	69 %
13 Overføringer og tilskudd til andre	63 025 570	72 223 700	87 %
14 Avskrivninger	-	37 487 200	0 %
15 Sum driftsutgifter	483 725 724	739 962 300	65 %

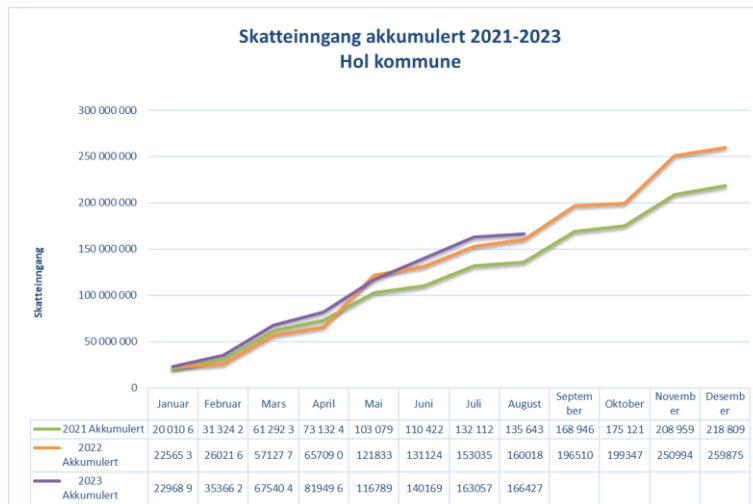
Driftsinntekter:

Rammetilskudd er bokført med 72,3 mill. kr av budsjettet 93 mill. kr, og er slik sett i rute i forhold til årets forventning. Det forventes imidlertid at det kommer avregning på rammetilskuddet dersom skatteinngangen blir større enn prognosen tilsier.

Skatteinngangen pr. 2. tertial er 166,4 mill. kr, som er 6,4 mill. kr mer enn på samme tid i 2022. Se figuren for utviklingen fra 2021 til 2023. Figuren er oppdatert med oppgjøret for august.

Skatteinngangen for Hol kommune er 4 % bedre enn på samme tid i fjor. Nasjonalt er det 1 % økning i skatteinngang fra 2022 til 2023.

I juli var det forfall på forskuddstrekk på skatt som bidro til skatteveksten. Økningen drives i hovedsak av offentlige virksomheter, trygdeordninger og alderspensjon. I Viken fylke er det 4,5 % økning i forskuddsskatten fra juli 2022 til juli 2023. I august var det forfall på restskatt, og denne har en nedgang i forhold til august 2022. Nedgangen var forventet da det er beregnet lavere restskatter i år sett mot rekordåret 2022.¹

Budsjettet er justert fra 228 mill. kr til 232 mill. kr i skatteinngang for 2023. De bokførte skatteinntektene pr. 30. august utgjør 72 % av årsbudsjettet. Kommunen må få overføringer for minst 65,5 mill. kr for å oppnå budsjettmålet for 2023. I 2022 ble det bokført 99 mill. kr i siste tertial, men det er lite trolig at dette oppnås også i 2023 da det vær særskilt høy skatteinngang på grunn av restskatter fra 2021 til 2022.

Posten *Andre skatteinntekter* er konsesjonsavgift fra kraftverk, som blir bokført på slutten av året.

Prognosemodellen fra KS med revidert nasjonalbudsjett tilsier at samlede frie inntekter for Hol kommune trolig vil bli 325 mill. kr. Av dette er 232 mill. kr fra skatt på inntekt og formue, og 93,3 mill. kr i rammetilskudd. Årsbudsjettet for kommunen er justert i forhold til disse anslagene.

Eiendomsskatt på kraftverk er fakturert med 36,5 mill. kr for begge terminer, som er nær 2 mill. kr over justert budsjett. Eiendomsskatt for næringseiendom er bokført med 13,3 mill. kr for hele året, som er 0,3 mill. kr mer enn budsjettet. Eiendomsskatt for boliger og fritidseiendommer er fakturert for 19,2 mill. kr av budsjettet 18,5 mill. kr for året, og er 0,7 mill. kr over budsjettmålet.

Andre overføringer og tilskudd fra staten er integreringstilskudd for flyktninger, som er bokført til 12,7 mill. kr så langt i år. Tilskuddet skal brukes over 5 år, og skal avsettes på fond for bruk de påfølgende årene.

Kraftomsetningen er bokført med 81 mill. kr av forventet 83,4 mill. kr pr. 2. tertial før skatt. Budsjettet for kraftomsetning er justert til 125 mill. kr for året, og det gjenstår dermed 44 mill. kr for å nå budsjettmålet. Nyeste prognose tilsier at forventet årsumsetning kan bli 106 mill. kr, som er 19 mill. kr lavere enn det justerte budsjettet. Årsaken til lavere priser/omsetning er mye nedbør i juli og august som fører til store vannmengder i magasinene, kombinert med lavere priser på gass i det europeiske markedet.

¹ Kilde: månedsbrev «Skatt og tall» for juli og august fra Skatteetaten.

Det er bokført 20,4 mill. kr i skatteutgifter på kraftomsetning, i tillegg til 1,6 mill. kr i høyprisbidrag for kraftproduksjonen i Ustekveikja og Ørteren kraftverk. Det har ikke påløpt høyprisbidrag i juni, juli og august på grunn av lave strømpriser.

Overføringene fra Ørteren kraftverk KF er bokført med 2,2 mill. kr for tre kvartaler og er i rute.

Kommunale årsgebyrinntekter for Vann – og avløp er fakturert med 40,2 mill. kr av budsjetterte 43 mill. kr. Det er trolig lavere forbruk av vann som er årsaken til at gebyrinntektene er noe lavere enn forventet, samt at gebyrene kan deles over flere terminer og bokføres også i resterende to terminer i år. Påkoblingsgebyrer for vann og avløp er også noe lavere enn forventet. Renovasjonsgebyrer er bokført til 22,7 mill. kr som er 0,3 mill. kr over budsjett, og feiing har 4 mill. kr i gebyrinntekter som er i henhold til budsjett.

Sykelønnsrefusjon og refusjon for foreldrepermisjon er samlet bokført til 13,1 mill. kr, av 19,7 mill. kr i justert budsjett for disse postene. Det gjenstår utestående refusjoner og inntekter innen helsesektoren og oppvekstsektoren, som refusjon for ressurskrevende brukere og gjenstående refusjon for Geilomo skole.

Driftsutgifter

Lønnsforbruket inkludert pensjon og arbeidsgiveravgift for kommunen pr. 2. tertial er 273,9 mill. kr, dvs. 65,6 % av årets budsjett. Forbruket er innenfor det justerte budsjettet. Det er knyttet noe spenning til størrelsen på premieavvik og premiefond i KLP som vil justere ned pensjonskostnadene. Kultur – og oppvekstetaten er innenfor det justerte budsjettet, mens helse – og omsorgssektoren har 2,2 mill. kr i merforbruk pr. 2. tertial. Sentraladministrasjonen er 1,4 mill. kr innenfor budsjettmål, men her har det vært ubesatte stillinger som fører til mindreforbruket. Teknisk sektor er 0,6 mill. kr innenfor lønnsbudsjettet.

I kultur – og oppvekstetaten har det påløpt lønnsutgifter grunnet høy andel spesialundervisning, ressurser brukt til mottaks- og velkomstklassene, og dette er tatt høyde for i justert budsjett.

I posten **Kjøp av varer og tjenester** har det påløpt noe merkostnader innen helse og omsorgssektoren for vikarleie i mangel på fagpersonell. I teknisk sektor har det påløpt kostnader for reparasjoner og materiell i forbindelse med dette.

Posten **Overføringer og tilskudd til andre** inneholder skatteutgiftene for kraftomsetning som omtalt. Det er også bokført hele årets tilskudd sti – og løypetilskudd, kirkelig fellesråd, strømstøtte til næringslivet og ulike kontingenter som er innenfor periodisert budsjett.

Kommunens lånegjeld var 396 mill. kr ved utgangen av 2022. Det er betalt 16,8 mill. kr i låneavdrag pr. 2. tertial, av 33 mill. kr som er budsjettert. De største avdragene blir betalt i andre halvår, og det blir betalt 7,8 mill. kr i ekstraordinære avdrag jfr. justert budsjett. Alle lån i kommunens portefølje har nå flytende rente. Kommunen har ingen lån som forfaller i sin helhet eller må refinansieres de neste 12 månedene.

Norges Bank økte **styringsrenten** til 4 % den 17. august 2023. Kommunalbanken varsler **renteøkning** til 5,4 % rente med virkning fra 5 september 2023. Kommunebudsjettet er justert til 18,5 mill. kr i renteutgifter, og pr. andre tertial er det betalt 9 mill. kr i renteutgifter.

Kommunens bankinnskudd er 175,7 mill. kr pr. 30. august etter at skattetrekket er bokført. Kommunen har siden høsten 2019 hatt plassering av henholdsvis 3 mill. kr i obligasjonsfond, og 7 mill. kr i pengemarkedsfond. Verdien av disse fondene pr. 25. september var 2 883 165 kr i obligasjonsfondet, og 7 545 271 kr i pengemarkedsfondet, total verdi kr 10 428 436 kr.

2. Økonomisk status pr. etat

Sentraladministrasjonen uten kraftomsetning:

Netto driftsforbruk (inntekter og utgifter): 70 % av årsbudsjett

Lønnsforbruk: 60 % av årsbudsjett

Sykefravær: 4,2 % hittil i år

Kommentar (avviksmelding):

Netto driftsforbruk er noe større enn budsjett pr. 2. tertial, og dette er knyttet til bruk av disposisjonsfond som ikke er bokført ennå. Lønnsforbruket er innenfor budsjett for 2 tertial. Sykefraværet er 1,2 prosentpoeng over måltallet på 3 prosent. Dette er knyttet til sykemeldte, som gradvis er tilbake i vanlig jobb.

Kultur og oppvekst:

Netto driftsforbruk (inntekter og utgifter): 64,4 % av årsbudsjett

Lønnsforbruk: 62,2 % av årsbudsjett

Sykefravær: 9,2 % hittil i år

Kommentar (avviksmelding):

Etter budsjettjustering i august, ligger etaten godt an i forhold til årsbudsjett. Refusjoner for første halvår samt statstilskudd til undervisning av flyktninger er inntektsført i perioden juni-august. Etaten har inneværende år flere økonomiske utfordringer i forhold til barn med spesielle behov. Det er inngått ny avtale om PPT-tjeneste med Hallingdal PPT og OT.

Lønnsforbruket for etaten ligger på 62 % av årsbudsjett. Dette er 2 % under budsjett pr. august. Inntektsførte sykelønnsrefusjoner er på 4,45 millioner og Sykefraværet er på 9,20 % hittil i år.

Helse og omsorg:

Netto driftsforbruk (inntekter og utgifter):	66,6 % av årsbudsjett
Lønnsforbruk:	65,19 % av årsbudsjett
Sykefravær:	9,88 % hittil i år

Kommentar (avviksmelding):

Ligger innenfor budsjett med 8 mill. kr ift periodisert budsjett etter 2. tertial. En del inntekter, refusjoner og utestående utgifter kommer til ulike tider av året og er ikke regnskapsført pr 31.08. Det er regnskapsført refusjon på introduksjonsordningen som skal følge hver flyktning over flere år. Det som ikke blir brukt i år, settes videre på fond. Det er ikke regnskapsført tilskudd til ressurskrevende brukere, det blir bokført ved årsoppgjøret.

Lønnsforbruket ligger over budsjett og skyldes

- Lønnsøkning ifb med overgangen fra avdelingsledere til virksomhetsledere i ny leder- og organisasjonsstruktur, samt endring i lønnsnivå for gruppeledere i ny organisasjon. I omorganiseringen er det opprettet nye stillinger som en konsekvens av at noen virksomhetsledere er trukket ut av driftsoppgaver.
- På grunn av sykefravær og vakante stillinger er det en økt bruk av overtid, vikarer og generelle lønnstillegg i kveld/helg.
- Økning i ressurser ift mottak av flyktninger, men dette blir delvis dekket av refusjoner fra staten via integreringstilskuddet

Etaten har mange vakante stillinger som må besettes med fagpersonell fra vikarbyrå på grunn av rekrutteringsutfordringer. Ca. 22 årsverk vakant i etaten – hvorav 9 er sykepleierstillinger. Per 30.08 viser regnskapet at vi så langt har brukt 30 millioner på kjøp av tjenester fra vikarbyrå, så det vil bli et overforbruk i 2023.

Tiltak: I forbindelse med implementering av «Sammen om endring» er det satt i gang et omfattende arbeid med å omorganisere de nye virksomhetene, samt at vi jobber for å styrke tjenestetildelingen av helse- og omsorgstjenester, og det jobbes mye med kvalitetsutvikling ifb med flere gjennomførte tilsyn i pleie og omsorg, bl.a i institusjon, hjemmetjenesten og miljøterapien.

Vi ser tendenser nå til at det er relativt flere søkere på ledige stillinger i etaten, og det lyses i høst ut flere ledige fagarbeiderstillinger i institusjon og hjemmetjenesten.

Sykefraværet er høyt – sykmelding 8,33% og resten egenmeldt. Vi ser at sykefraværet er gradvis redusert i perioden og dette skyldes blant annet god oppfølging og naturlig avgang. Det er startet et arbeid i administrasjon for å etablere et tettere samarbeid med NAV, bedriftshelsetjenesten og personalavdelingen i både sykefraværsoppfølging og i det forebyggende arbeidet jmf sykefraværet.

Teknisk etat:

Netto driftsforbruk (uten selvkosttjenester): 66 % av årsbudsjett

Lønnsforbruk: 63 % av årsbudsjett

Sykefravær: 5,5 % for første tertial

Kommentar (avviksmelding):

Netto driftsforbruk (uten selvkosttjenester) er omtrent på budsjett pr. 2. tertial, og lønnsforbruk er innenfor budsjett. Det er et overforbruk på drift, og da primært i eiendomsavdelingen. Dette forklares blant annet med enkelt uforutsette behov for umiddelbar reparasjon, kraftigere prisvekst på innsatsmidler, og fakturering for gebyr og forsikring som dekker halvår eller helår.

De gebyrfinansierte tjenestene innen vann og avløp er bokført med 16,9 mill. kr i inntekter, som er 1,1 mill. kr under budsjett. Dette kan være grunnet at flere abonnenter deler opp gebyrene over 6 terminer, og derfor blir det bokført inntekter også i siste tertial. Utgiftene er innenfor budsjett for vann – og avløpstjenestene.

Renovasjonstjenesten har noe høyere inntekter og utgifter enn budsjettet. Feietjenesten er i rute i forhold til årsbudsjett.

3. Status for vedtatte tiltak i HØP 2023-2026 pr. 2. tertial

Trafikklys til bruk i vedtatte tiltak

Resultat/status
✓ Ferdig
● I rute
● Ikke påbegynt
● Forsinket
● Stanset

Samfunnskvaliteter

Befolkning og bolig

MÅL: Minst 5.000 innbyggere i kommunen i 2030.

Prioriterte tiltak	23	Ansvar	Status
Boligsatsing i revisjon av arealdel/kommunedelplan for Geilo, jf. boligstrategi	X	P&U	● I rute
Rehabiliter kommunale boliger slik at de kan benyttes som rekrutteringsboliger ved utlysning av kommunale stillinger	X	TE	● I rute
Igangsette tilflytningsprosjektet «Heime i Hol» (ref. HØP 2021-24) og vurdere økonomiske virkemidler for å tiltrekke og beholde yngre innbyggere. (Ref. tidligere bostøtte for unge).	X	P&U	● Forsinket
Revidere eldre reguleringsplaner, ref. vedtak 21.09.22, KPU sak 43/22	X	P&U	● Ikke påbegynt

Kommentar til status:

Det er så langt i 2023 benyttet innleid hjelp for å få rehabilitert flere boliger. Kostnadene ved dette er høyere enn dersom dette hadde blitt utført av egne ressurser, og vil bli redusert i 3. tertial.

Prosjekt "Heime i Hol":

Boligstøtte for unge førstegangs etablerere er igangsatt pr. 2. tertial 2023.

For at prosjektet «Heime i Hol» skal få slagkraft må det først og fremst bygges flere mindre enheter i grendene (jf. boligstrategien), og det må avklares i hvilke grender og tettsteder kommunen skal

starte arbeidet med boligbygging. Som forarbeid har administrasjonen ila. våren og sommeren hatt møter med lokale boligbyggere og innhentet eksempler på boligprosjekter i andre kommuner. Kommunen deltar i tillegg i arbeidsgruppen «Bolyst Hallingdal» sammen med de øvrige kommunene, regionrådet og Viken Fylkeskommune. Det er satt opp følgende innsatsområder regionen ønsker å samarbeide om: 1) Boligutvikling, 2) trivsel og tilhørighet 3) attraksjonskraft. Husbanken har tildelt kr. 250.000 til et regionalt boligutviklingsprosjekt.

Revisjon at kommuneplanen er i full gang. Boligsatsning er et stort tema der og utredning for boligutvikling har vært tema i KPU.

Eldre reguleringsplaner skal endres etter at kommuneplanens arealdel er vedtatt. Det vil bli aktuelt å bevilge penger til dette i HØP 2024 og tas i forbindelse med budsjettbehandlingen.

Folkehelse

MÅL: En aktiv befolkning med høy livskvalitet

Kommunal folkehelsegruppe (FHG) ivaretar oppdraget om å ha oversikt over helsetilstanden i befolkningen, prioritere tiltak for bedring av folkehelsen, evaluere tiltakene og formidle relaterte saker til kommunale organ.

Prioriterte tiltak/aktiviteter	23	Ansvar	Status
Vurdere alternative kollektivtilbud både interkommunalt og lokalt, for unge og eldre.	X	P&U	● Forsinket
Velge evalueringsverktøy med god brukermedvirkning som skal implementeres i helse- og omsorg. For eksempel FIT.	X	HO	● Forsinket
Etablere ungdomsarenaer/møteplasser hvor ungdom medvirker i prosessen jfr handlingsplan for folkehelse	X	KO/ P&U	● I rute
Prosjekt - videreutvikle Slåttahøl-området som sentrumsnært friluft- og aktivitetsområde jfr. handlingsplan for folkehelse	X	P&U	● I rute

Kommentar til status:

Slåttahølen:

Den eksterne finansieringen av Slåttahøl-prosjektet har fått 500.000 kr fra sparebankstiftelsen, 125.000 kr fra Geilo jeger- og fiskeforening og i underkant av 600.000 i statlige spillemidler.

Balanseparken på nordsiden av gangveien nærmer seg klar til bruk og det vil være åpning av denne 5. oktober. Det er søkt om å få starte å bygge treningsparken på sørsiden av gangveien. Det utarbeides en søknad for å bygge gapahuk litt lengre øst.

Kultur og frivillighet

MÅL: Et rikt kultur- og organisasjonsliv som kjennetegnes av bredde, mangfold, frivillighet og dugnadsånd

Prioriterte tiltak/aktiviteter	23	Ansvar	Status
Implementere Temaplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv	X	KO	● I rute
Rehabiliterer og utvikler Fekjo kulturminnepark i samarbeid med frivillige	X	KO	● I rute
Utvikle Geilo kulturhus til et barn – og ungdommens hus og møteplass. Prosjektet skal involvere barna/ungdommen i planlegging og gjennomføring, ha fokus på deres behov og ønsker samt bærekraft og gjenbruk. Frivillige bør også involveres.	X	KO/TE	● I rute
Utvikle en tydeligere profil på kulturtjenester med mål om økt kvalitet på informasjon om tilbud og tjenester	X	KO	● Forsinket
Etablere og drifte utstyrssentralen "Bua" jf. vedtak i formannskapet. Tilbudet til BUA Hol må tilbys og forankres i frivilligheten i hele Hol kommune.	X	Fellestj	● I rute

Kommentar til status:

Ved Geilo kulturhus som et sted å være, er ungdommer involvert på flere måter og i flere omganger. Kveldsåpent tilbud for ungdomsskoleelever er flyttet til fredager. Besøkstallene ved «Hjørnet» (kioskutsalg) er fortsatt stigende.

Ved Fekjo kulturminnepark er rehabilitering av laftebygg i gang med gjennomført laftekurs.

Arbeidet med forankring av profil for kulturtjenestene er noe forsinket.

Natur, miljø og friluftsliv

Mål: Ivareta natur, miljø og landskap, som grunnlag for bolyst og trivsel, rekreasjon, næring og arbeid.

Prioriterte tiltak/aktiviteter	23	Ansvar	Status
Oppdatere kommunens viltkart	X	P&U	● Ikke påbegynt
Støtte til ENØK-tiltak for boliger	X	P&U	● I rute
Miljøsertifisering av kommunale virksomheter	X	P&U	● I rute
Vegetasjonskartlegging av viktige beiteområder i utmark jf. beitebruksplanen	X	P&U	● I rute
Etablere lokal kartbase	X	P&U/TE	● I rute

Kommentar til status:

Etter planen skal skoler og barnehager miljøfyrtårn sertifiseres i år. Styrere og rektorer har blitt informert om miljøfyrtårnsertifiseringen, og det blir avholdt heldagsmøte i september for å jobbe konkret med sertifiseringen. Vi får hjelp fra ekstern konsulert denne dagen, og til sertifiseringsprosessen generelt.

Oppdatering av viltkartet skal foregå i 2024. Anbudsprosess er i gang.

Vegetasjonskartlegging er bestilt og kartlegging startes opp i 2024.

Det har kommet inn mange søknader til støtte til ENØK-tiltak i boliger. I 2022 ble det utbetalt nesten 1,5 mill. Regner med at det blir rundt det samme i 2023.

Livsløp

Hol som oppvekstkommune

MÅL: Hol kommune vil være en kommune der alle barn og unge mestrer livene sine gjennom læring, tilhørighet og inkludering i hele oppveksten.

Prioriterte tiltak/aktiviteter	23	Ansvar	Status
Utvikle uteområder ved Geilo barne- og ungdomsskole (P143)	X	TE/KO	 Forsinket
Prosjektering av nytt barneskolebygg ved Geilo barne- og ungdomsskole, basishall og utvidelse av arealene til NTG, ref. HØP 2019 vedtakspunkt 34.	X	TE/KO	 I rute
Videreføre «foreldreskole», (Digital dømmekraft), gjennomføres på flere klassetrinn og i barnehage	X	KO	 I rute
Samarbeid med Ombudet for barn og unge i Viken om mobbeforebyggende arbeid på tvers i kommunen, for å sikre retten til et trygt og godt oppvekstmiljø. <i>Sammen for et inkluderende oppvekst – og læringsmiljø 2021/22-2025.</i> Partnerskap mot mobbing.	X	KO	 I rute
Implementere og jobbe bevisst med nye rutiner for tilpasset opplæring og arbeide for å få til et tolærersystem i sentrale fag fra høsten 2022.	X	KO	 Forsinket
Digitale hjelpemidler på småtrinnene, som skissert i Prosjektplan «Nettbrett i skolene i Hol Kommune», for å utvikle digitale ferdigheter, nå mål i Fagfornyelsen og tilpasset opplæring.	X	KO	 I rute
Videreføring av det regionale prosjektet Inkluderende barnehage – og skolemiljø	X	KO	 I rute
Arbeide med fagfornyingen i skolene, nye læreplaner fra høsten 2020 og 2021. Ferdig 2024	X	KO	 I rute
Følge opp den nye leseplanen og implementere den. I tillegg skal barnehage, skole og bibliotek samarbeide om leseglede, lesing/leseprosjekt.	X	KO	 I rute
Prosjekt – Samordning av hjelpetjenester for utsatte barn og unge, sikre tverrfaglig innsats og	X	HO/KO	 Forsinket

god oppfølging av barn og unge på tvers av etater og instanser.			
Rekruttere kvalifisert personell for å arbeide med barn/elever med store hjelpebehov. Disse må også kunne gå inn i koordinatroroller i HO (koordinerende enhet).	X	KO/HO	 Forsinket
Tilsette <i>en</i> spesialpedagog for barnehagene som et prøveprosjekt over 2 år. Begrunnelsen er fokus på tidlig innsats.	X	KO	 I rute
Øke grunnbemanning i barnehage og skole som tiltak for å redusere vikarbruk	X	KO	 I rute
Prosjektere permanent utvidelse av Geilo barnehage til 6 avdelinger	X	TE	 I rute
Hol folkebibliotek, avd. Geilo, lørdagsåpent fra 1.6.23	X		 Forsinket

Kommentar til status:

Arbeidet med nye avdelinger ved Geilo barnehage og nytt barneskolebygg er igangsatt.

Tolærersystem er forsinket grunnet rekrutterings- og bemanningsutfordringer. Det er også behov for å evaluere valgt metode.

Prosjekt, Samordning av hjelpetjenester for utsatte barn og unge er forsinket grunnet personalmangel. Ny prosjektleder er tilsatt 01.09.23 og prosjektet ventes ferdigstilt medio 2024.

Det har ikke vært mulig å gjennomføre lørdagsåpent ved Hol folkebibliotek grunnet langtids sykefravær.

Flere av de prioriterte tiltakene er koblet til tverrfaglighet og forebygging. I enkelte av tiltakene mangler forankring og grunnstruktur. Dette forsinker tiltakene. Det er også behov for en evaluering av tiltak. KO har høsten 2023 igangsatt evaluering i samarbeid med PPT og relevante samarbeidspartnere.

Forsinkelse i forbindelse med prosjekt Samordning av hjelpetjenester for utsatte barn og unge, og rekruttering av personell for å arbeide med barn/elever med store hjelpebehov da prosjektleder gikk over i annen stilling i Kultur- og oppvekstetaten. Ny prosjektleder er på plass, og arbeidet med prosjektet er tatt opp igjen.

Hol som helse- og omsorgskommune

MÅL: Innbyggere og gjester i Hol kommune skal føle trygghet for egen helse og velferd.

Prioriterte tiltak/aktiviteter	23	Ans.	Status
Organisasjonsutviklingsprosjekt for helse og omsorg: «Sammen om endring» - ferdiggjøring og implementering	x	HO	● I rute
Barnevernsreformen: økt forebyggende innsats i kommunen (oppvekst og helse)	x	HO	● I rute
Være en aktiv aktør i Hallinghelse og regionalt samarbeid	x	HO	● I rute
Annet interkommunalt samarbeid (HOF). F.eks. VINN, Fact-ung	x	HO	● I rute
Kartlegging, planlegging, implementering og gjennomføring av Leve hele livet. St.meld 15-kvalitetsreform for eldre (prosjekt 2019-2023). (Prosjekt Bølgen, Aldersvennlig kommune)	x	HO/ Fellestj.	● I rute
«Bygg og bo»: utarbeide en helhetlig plan for utvikling av, og investering i bygg til helse- og omsorgsformål (omsorgsplasser, sykehjemsplasser, pasientbehandling, personalbaser) på kort og lang sikt. Ses i sammenheng med «Sammen om endring» (organisasjonsutviklingsprosjekt).	x	HO/TE	● I rute
Opprettholde og samordne gode dagsenter samt lavterskel tilbud for aktivitet og sosiale møteplasser i samarbeid med frivillige («Sammen om endring»)	x	HO	● I rute
Økende bruk av velferdsteknologi og med fokus på hverdagsrehabilitering-, mestring, og e-helse.	x	HO	● I rute

Kommentar til status:

I jobben med implementeringen av «Sammen om endring» ble det nye organisasjonskartet for etaten ferdigstilt 01.06.2023. Det er i sommer og høst satt i gang flere prosesser med utvikling og konkrete endringer i virksomhetene. Det vil bli gjort endringer i Tjenestetildeling- og samordningsteamet fra 01.01.24, og det er i høst ansatt en person som leder/saksbehandler i teamet, i tillegg til at det er ansatt en ny saksbehandler. Målet er å videreutvikle tjenestekriteriene i kommunens helse- og omsorgstjenester. Budsjettet for 2024 legger det nye organisasjonskartet til grunn, og tiltakene der vil bli forklart/kommentert i HØP-dokumentet.

Det er gjennomført en mulighetsstudie av konsulenter fra WSP i forbindelse med «Bygg og bo»-planen, og etaten har nå et samarbeid med eiendomsavdelingen og planavdelingen for oppfølging av rapporten fra WSP, som er ventet ferdigstilt innen desember 2023.

Arbeid og næringsutvikling

Eksisterende næringer

MÅL: Styrke de eksisterende næringer og bidra til utvikling og nyskaping i støttenæringer

Prioriterte tiltak/aktiviteter	23	Ansvar	Status
Prosjekt med oppfølging av bruk av næringsbygg turistbedrift i henhold til prinsippsak varme /kalde senger	X	P&U	● Ikke påbegynt
Kreve tydelige og realistiske visualiseringer av utbyggingsområder i plandokumenter.	X	P&U	● I rute
Utarbeide næringsstrategi som grunnlag til revisjon av arealplaner/utredning næringsarealer til kommuneplanens arealdel	X	P&U	● I rute
Følge opp Handlingsplan for Hol nasjonalparkkommune og iverksette nødvendige tiltak for å oppfylle kriteriene for nasjonalparkkommuner under merkevaren Norges nasjonalparker	X	P&U	● Forsinket
Nedsette en arbeidsgruppe som skal jobbe for etablering av et besøkssenter/natursenter for Hallingskarvet Nasjonalpark (tiltak s. 73 i KDP Naturmangfold 2022-2033)	X		● Ikke påbegynt

Kommentar til status:

Næringsstrategien er under arbeid. Mål er vedtakelse i 2023.

Oppfølging av prinsippsak og nedsette arbeidsgruppe i forbindelse med besøkssenter/natursenter er ikke påbegynt på grunn av ressursmangel og prioriteringer.

Ny næringsutvikling og innovasjon

MÅL: Kommunen skal kjennetegnes av et mangfoldig arbeids- og næringsliv, med utvikling av nye næringer og interessant arbeid til alle.

Prioriterte tiltak/aktiviteter	23	Ansvar	Status
Legge til rette for kontorklynger i hele kommunen	X	P&U	● I rute
Kommunen skal ta en aktiv rolle i samarbeid med Fagskolen i Viken og privat sektor for å etablere flere bransjeprogrammer innen relevante næringer; kommunal og privat sektor.	X	P&U	● I rute

Kontorklynger:

Kommunen har fortløpende dialog vedrørende ledige lokaler på Geiloporten, og har i tillegg vært i dialog med Geilolia vedr. kontorlokaler i Lienvegen 1. Kommunen har informert om næringsfondet som mulig virkemiddel for å realisere et kontorfellesskap.

Utdanningscenteret på Geilo As ble opprettet i 2022 og har fått driftstilskudd for til sammen 4,9 mill. kr. Det er høsten 2023 vært oppstart av fire nye utdanningstilbud innenfor høyere utdanning:

- Prosjektledelse i regi av Fagskolen i Viken (30 studiepoeng)
- Destinasjonsledelse i regi av USN Handelshøyskolen (7.5 poeng)
- Årsstudium i bedriftsøkonomi (60 poeng over to år)
- Digital kommunikasjon i regi av Høyskolen på Vestlandet (7.5 poeng).

Totalt er det 100 deltakere fordelt på disse 4 programmene. Alle er samlingsbaserte (minimum 6 dager med fysisk samling).

I samarbeid med Torpomoen Utvikling og USN har USG i tillegg startet opp et program i innovasjon (7.5 poeng).

Infrastruktur

Samferdsel

MÅL: Effektiv, trygg og miljøvennlig transport til og fra, og innad i kommunen.

Prioriterte tiltak	23	Ansvar	Status
Etablering av avkjørsler og parkeringsplasser til Geilo skole- og idrettsområde jf. HØP 2019, K-sak 90/18 (P143)	X	TE	● Forsinket
Realisering av trafiksikkerhetstiltak Geilo skole og samfunnshus i henhold til vedtatt detaljreguleringsplan ref. HØP 2019 (P143)	X	TE	● Forsinket
Tettstedpakke Geilo	X	P&U	● Forsinket

Kommentar til status:

På grunn av utfordringer knyttet til grunnverv har prosjekt P143 blitt forsinket. Prosjektet er nå delt i tre med en forventning om at enkelte deler raskere kan ferdigstilles. Del 1 er startet i 2. tertial og omfatter utvidelse av skiløype langs Usteåne / Slåttahølen og ny adkomst til Aksøyvegen 10. Del 2 tiltak i øst er ferdig prosjektert.

Teknisk infrastruktur

MÅL: Hol kommune skal ha en effektiv og miljøvennlig infrastruktur.

Prioriterte tiltak/aktiviteter	23	Ansvar	Status
Vann-, avløps- og renovasjonsanlegg i forbindelse med avkjørsler til Geilo skole – og idrettsområde jf. HØP 2019, K-sak 90/18 (P143)	X	TE	● Forsinket
Øke kapasiteten på Geilo VV (P106) Etablere reservevasskilde på Geilo (P107)	X	TE	● Forsinket, prosjektert, fullføres i 2024
Oppgradere etablert vannforsyning, Geilo (P100) - Erstatte høydebasseng Haugeplass	X	TE	● Ikke påbegynt

- Øke kapasiteten på høydebasseng Geilo - Forsyningsledning til Vestlia			
Digitalisering av forbruksregistrering for bedre kontroll av vannlekkasjer (P102)	X	TE	● I rute
Digitalisering av avløpsnett for bedre kontroll av innlekkasje (P102)	X	TE	● I rute
Oppgradering av renseanlegg (Geilo, Ustaoset og Hol) for bedre kapasitet og effektivitet (P126)- prosjektere og utføre	X	TE	● I rute
Sanering og renovering alt avløpsnett (P096)	X	TE	● I rute
Utvidelse av returpunkt for avfall (P131)	X	TE	● Forsinket
Rehabilitering av kommunale eiendommer (P034)	X	TE	● I rute
Rehabilitering av Dagali renseanlegg (P098)	X	TE	● I rute
Ny hovedledning avløp Vestlia – Geilo RA (P099)		TE	● Ikke påbegynt
Grønlie boligfelt VA infrastruktur (P023)	X	TE	● I rute
Hovedledning vann og avløp Geilo (P197)	X	TE	● I rute

Kommentar til status:

Det har i 1. og 2. tertial vært kapasitetsutfordringer knyttet til intern prosjektledelse. Dette har til en viss grad ført til at enkelte planlagte prosjekter er noe forsinket. Fra 3. tertial er bemanningen styrket, og aktivitetene forventes å øke

P099 og P100 styres av aktivitetene knyttet til Vestlia planen. Denne ligger for øyeblikket i bero, og tiltak derfor ikke igangsatt

Samfunnssikkerhet og beredskap

MÅL: Et trygt og beredt samfunn

Prioriterte tiltak/aktiviteter	23	Ansvar	Status
Planlegge og prosjektere beredskapssenter, ref. K-sak 43/19 (P092)	X	TE / Beredskaps-rådgiver	● Forsinket
Revisjon av risiko – og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse)*	X	Beredskaps-rådgiver	● startet
Etablere beredskapslager for kommunalteknisk drift, evt. interkommunalt	X	TE	● Forsinket

Kommentar til status:

Lokalisering av nytt Beredskapssenter er nå avklart iht kommunestyrevedtak.

Detaljregulering vil starte opp sent i 2023 eller tidlig 2024. Prosjektering vil starte primo 2024.